OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTKÓW W WARSZAWIE
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr ZACHODNIO-POMORSKIE 55

1. Obiekt
KOŚCIÓŁ FILIALNY PW.MB CZESTOCHOWSKIEJ
6/1

2. Czas powstania
XV-XVI w.
XVIII w.

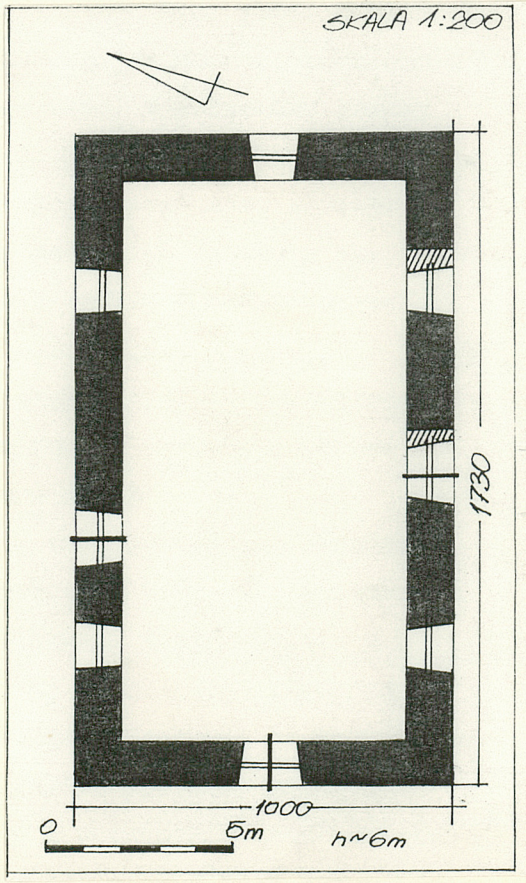
3. Miejscowość
R O Ż N O W O

11. Z

widok od strony zachodniej
w głębi kaplica cmentarna

4. Adres
Rożnowo 19
74-111 Lubanowo
nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo szczecińskie
gmina Banie pow. gryfiński

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Rosenfelde /do 1945/

7. Przynależność administracyjna przed 1 VI 1975
województwo szczecińskie
powiat Gryfino

8. Właściciel i jego adres
Parafia rzym-kat.pw.Chrystusa Króla
74-111 Lubanowo

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków
A-1179
Nr 246 data 22.X. 1957

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

ORIENTACJA: wieś Rożnowo położona jest w odległości 10 km na płn-zachód od siedziby gminy - miejscowości Banie, przy szosie Pniewo-Banie.

SYTUACJA: wieś ma układ ulicówki rozwiniętej na osi NW-SE. Główną osią komunikacyjną wsi jest szosa Pniewo-Banie. Kościół posadowiony jest w płn-zachodniej części wsi, po płn-wschodniej stronie szosy, na wyniesieniu terenu. Działka kościelna wygrodzona jest kamiennym murem od strony szosy i sąsiednich działek po płn-zachodniej i płn-wschodniej stronie. Od płd-wschodu ogrodzenie stanowi płot z siatki. W odległości ok.8 m od ściany wschodniej kościoła usytuowana jest kaplica, a w wschodnim narożniku działki kościelnej znajduje się nagrobek rodziny von Steinacker. Z dawnego cmentarza przykościelnego, poza w/w nagrobkiem, nie zachowały się inne obiekty. Teren działki kościelnej jest obsiany trawą.

KONSTRUKCJA, MATERIAŁ: ściany obwodowe świątyni wzniesiono z kamieni o bardzo zróżnicowanych wielkościach, kształcie i barwie - od dużych kamieni (widocznych szczególnie w ścianach południowej i zachodniej), po drobniejsze kamienie (w szczytach) i okrzeski kamienne uszczelniające miejsca między dużymi głazami. Układ materiału budowlanego bardzo nieregularny, jedynie na zachodnim szczycie występują rzędy kamieni o podobnej wielkości. Kamienie w licu wygładzone, choć występują też nieobrobione, naturalnie wyrównane. Przy portalach (poza zachodnim) oraz otworach okiennych widoczne są przemurowania (wtórne przeprucia) z ceglanymi łukami odciążającymi. Ściany posadowione na niskim, kamiennym cokole, z lekko zaznaczoną odsadzką. Gzyms, obramienia otworów okiennych, portali, blend oraz szczyty wykonane w cegle. Portal zachodni wymurowany cegłą o wymiarach 28x8x13 cm. Strop: o kształcie imitującym sklepienie zwierciadlane, drewniany, belki stropowe podbite drewnianymi listwami, pomalowanymi bezbarwnym lakierem. Jest to strop wtórny, założony w trakcie odbudowy kościoła. Więźba: wtórna, założona w trakcie remontu. Ze względu na niedostępność poddasza oraz brak dokumentacji remontu kościoła nie można stwierdzić konstrukcji więźby. Przez analogię można przypuszczać, iż jest

(c.d.na wkładce nr 2)

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu

Wieś Rożnowo jest wymieniana w dokumentach z 1521 r. jako lenno (dobra rycerskie) rodu von Ankerheim. W 1779 r. majątek w Rożnowie Kupił landrat Franz Christian von Steinacker W 1868 r. folwark należał do Carla von Steinackera. Majątek liczył wówczas 3158 mórg pruskich.Pola chłopskie zajmowały 331 mórg. Obok majątku było 6 gospodarstw zagrodników, 2 komorników oraz szkoła do której należyły 3,63 morgi. Majątek pozostawał własnością rodziny von Steinacker do czasów II wojny światowej.

Kościół w Rożnowie został zbudowany w XV-XVI wieku. Był kościołem filialnym parafii w Steklnie. Była to budowla późnogotycka, z głazów narzutowych, na planie prostokąta, salowa, bez wieży, ze szczytami zdobionymi ostrołukowymi blendami i 5 wieżyczkami. Budowniczowie i dokładna data powstania kościoła nie są

c.d.wkładka 1)

14. Kubatura

1557 m^3

15. Powierzchnia użytkowa

173 m^2

16. Przeznaczenie pierwotne

sakralne

17. Użytkowanie obecne

sakralne

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

W latach 1978-1979 odbudowano kościół. do tego czasu obiekt był znacznie zrujnowany. Pozostały ściany obwodowe i szczyty. W trakcie odbudowy podmurowano i wzmocniono koronę murów. Założono nową konstrukcję więźby. Dokumentacja znajduje się w Biurze Parafialnym w Lubanowie.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Kościół odbudowany z ruin. Stan techniczny konstrukcji budowli dobry. Nieprawidłowo wykonane spoinowanie, "wypukłe", zachodzące na kamienie.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Wskazane byłoby poprawienie spoinowania, tak aby kolorowe kamienie, użyte do postawienia ścian, które stanowią o walorach świątyni, były wyeksponowane.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Konsystorz Szczeciński, spis i rejestr z 1609
Karta "zielona" PSOZ O/Szczecin

Archiwum Państwowe w Szczecinie ul.Wojciecha 13

22. Biblioteka

Lemcke H.- Die Bau und Kunstdenkmuler des Regierunghs-bezirks Stettin,H. VI, Stettin 1902 s.283
Berghaus H.-Landbuch des Herzegthums Stettin von Kamin und Hinterpommern, Berlin 1868 s.378-379
Bruggemann L.W.-Beitrage zu der ausfuhrlichen Beschreibung des Koniglische Preussichen Herzegthums, Ver und HinterPommern, Stettin 1806 t.II s.95-96
Pommersches Guter Adressbuch, Stettin 1892 s.32

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne nr inw. 162-K

25. Opracował

tekst B.Szerniewicz XI.1994 r.
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki j.w.
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. j.w.
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ O/Szczecin

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładki 1 - 2

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA ZAŁĄCZNIK NR 1

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ROŻNOWO	kościół filialny	c.d.pktu 12, zdjęcia , sytuacja

c.d.pktu 12 (historia):

znane. H.Lemcke określa ją jako "późnośredniowieczną", datując na wiek XVI, wskazując na wschodni szczyt, jako najstarszą, gotycką część (ostrołukowe blendy i wieżyczki murowane z cegły średniowiecznego formatu). Z.Świechowski datuje salowe, prostokątne kościoły z głazów narzutowych, o niestarannym wątku, bez wyraźnie zaznaczonego odsadzką cokołu (jak to jest w przypadku kościoła w Rożnowie) na XV-XVI wiek. Potwierdzeniem tego datowania może być także użycie do murowania nieregularnych kamieni zaprawy wymieszanej z kawałkami cegły. Podobnie murowane są sąsiednie kościoły w Steklnie, Mielenku, Bartkowie, Dołgim.

W XVIII w. kościół w Rożnowie został przebudowany. Przepruto nowe otwory okienne z łukowym nadprożem, nadbudowano wieżę o konstrukcji szachulcowej i barokowej formie, zwieńczoną ażurową latarnią. Na początku XX w. elewacje świątyni były otynkowane (wg Lemcke´go).

W 1945 r. kościół został zniszczony, pozostały tylko ściany obwodowe, wnętrze wypalono. Wyposażenie uległo zniszczeniu lub zaginęło. W 1973 r. ruiny zostały przejęte przez parafię rzymsko-katolicką w Lubanowie. W latach 1978-1979 świątynia została odbudowana i poświęcona 26 lipca 1979 r. p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej.

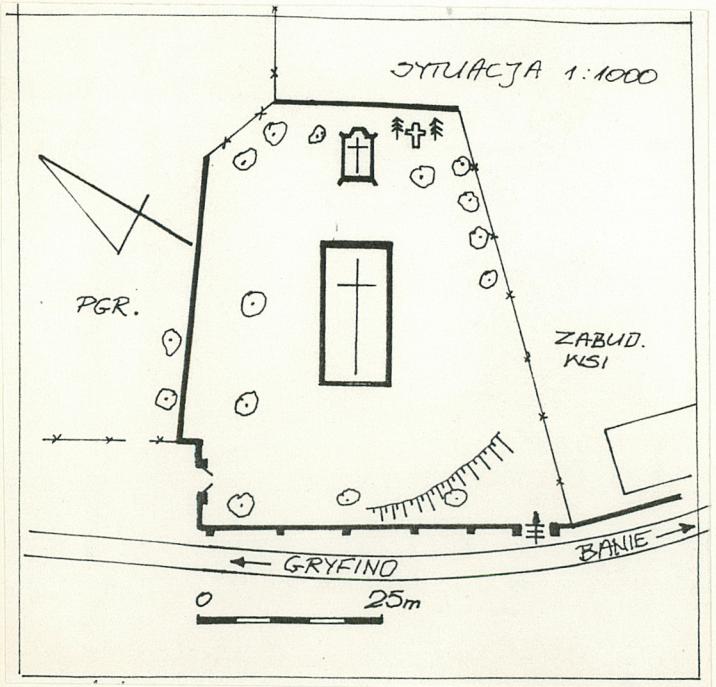
Z zaginionego wyposażenie kościoła warto wymienić za H.Lemcke: barokowy ołtarz u olejnym malunkiem na drewnie, przedstawiającym Ostatnią Wieczerzę i Zmartwychwstanie. Na bazie kolumn ołtarza widniały herby rodu Gre ifenpfeil i Ankerheim (właściciele majątku do 1779 r.) oraz data "1693"; ambona z tego samego okresu co ołtarz; ławy z rzźbionymi, barwionymi herbami, (jak na ołtarzu); epitafium rzeźbione w drewnie Johanna Volkmanna z 1682 r.; cynowa chrzcielnica z 1683 r.; dwa cynowe lichtarze z 1703 r.; dzwon, bez napisu, z odbitym na płaszczu XV-wiecznym brakteatem.

Wkładkę założył: B.Szerniewicz, listopad 1994 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ 0/Sz-n

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

-1-

-2-

1. elewacja zachodnia
2. elewacja wschodnia
3. elewacja południowa

-3-

WKŁADKA DO KARTY EWIDENCYJNEJ ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA ZAŁĄCZNIK NR 2

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ROŻNOWO	kościół filialny	c.d.pktu 13, zdjęcia

c.d.pktu 13 (opis):

to więźba płatwiowo-kleszczowa, drewniana. Dach pokryty dachówką ceramiczną, zakładkową. Posadzka cementowa, wylewana. Drzwi jednoskrzydłowe, zawieszone na zawiasach hakowych, skrzydło o konstrukcji ramowej, opierzane listwami "w jodełkę", zdobione stylizowanymi, metalowymi okuciami. Nadproża sklepione łukowo. Są to drzwi nowe, założone w trakcie remontu kościoła. Okna stałe, ramy metalowe, osadzone w węgarkach. Metalowe szczebliny dzielą pole okienne pionowo, na trzy kwarty. Nadproża okienne sklepione łukowo.

RZUT: kościół orientowany, założony na planie prostokąta o wym. 17,3o x 10 m (w świetle wg Lemckego 15x7,9) bez wyodrębnionej kruchty i chóru, jednonawowy. Prezbiterium zamknięte prosto. Wejścia w ścianach zachodniej południowej i północnej.

BRYŁA: prostopadłościenna, o wysokości ścian ok.6 m, przykryta wysokim dachem dwuspadowym o nachyleniu połaci ok.50°. Czworoboczne sterczyny rozmieszczone na krawędziach ścian szczytowych urozmaicają prostą bryłę świątyni.

ELEWACJE nieotynkowane, kamienne, z fragmentami przemurowanymi cegłą, spoinowanie lekko wypukłe. Elewacja zachodnia 1-osiowa, w osi portal główny, łukowy, dwuuskokowy, wykonany w cegle. Nad szczyt wysunęte czworoboczne, ceglane, sterczyny, rozmieszczone nad narożami, w połowie wysokości szczytu oraz nad szczytem. Elewacja południowa 3-osiowa. W osi środkowej umieszczony portal sklepiony łukowo, w osiach zewnętrznych okna sklepione podobnie. Elewacja północna również 3-osiowa, ale portal jest przesunęty z osi środkowej w stronę zachodnią. Portal i okna przesklepione j.w.. Elewacja wschodnia 1-osiowa, z oknem (sklepiony łukowo) w osi. Szczyt zdobią trzy ostrołukowe blendy oraz sterczyny, takie jak nad szczytem zachodnim.

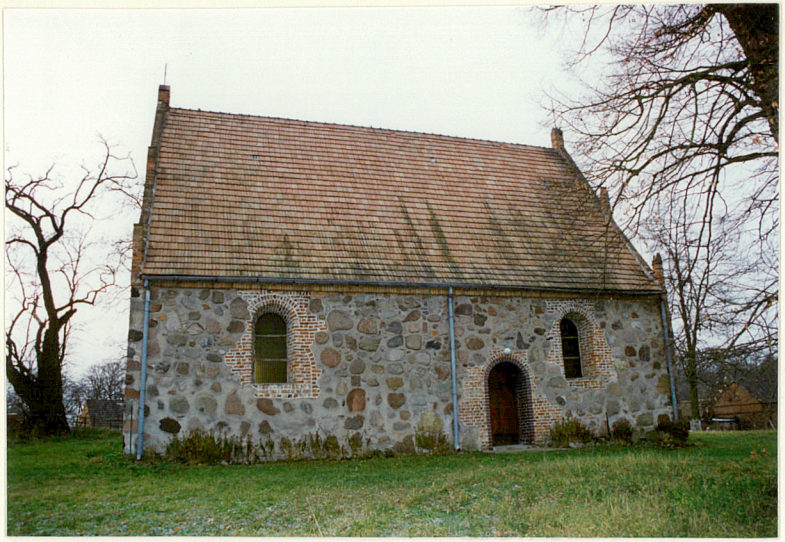
WNETRZE: kościół jednonawowy. Wnętrze wyposażone współcześnie, po odbudowie.

WYPOSAŻENIE: brak zabytkowego wyposażenia kościoła. Ołtarz, ławki, obraz są realizacjami współczesnymi, powstałymi po odbudowie kościoła.

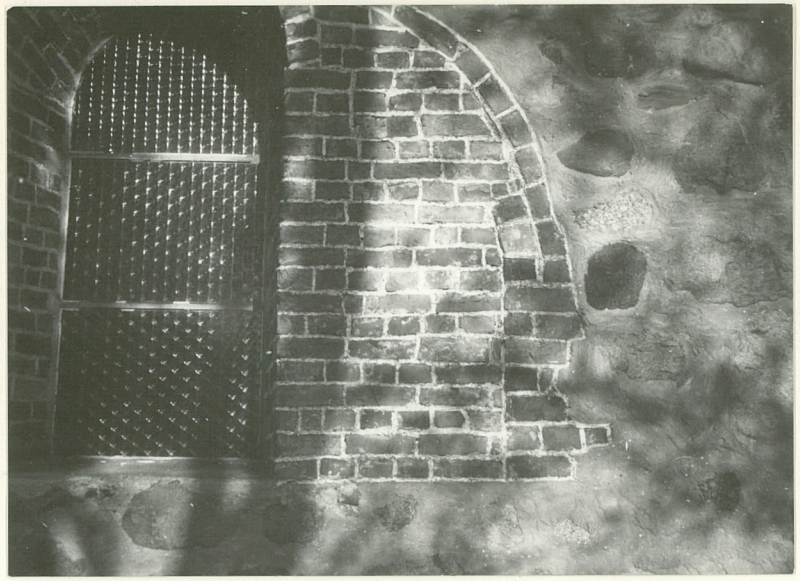
Wkładkę założył: ...B.Szerniewicz, listopad 1994 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ O/Sz-n

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

elewacja północna

łuki odciążające w ścianie południowej

portal zachodni

wnętrze - widok na wschodnią ścianę (ołtarz)